

Hunsfosposten

Nr. 4.

April 1951.

3. årg.

Arbeidernes avskjedsfest for ingeniør Pettersen.

Ingeniør T. Pettersen sluttet sitt 36 årige virke ved Hunsfos Fabrikker lørdag den 31. mars. I den anledning arrangerte hans underordnede ved Maskin III og IV samt hans tidligere underordnede ved Sortersalen en avskjedsfest i Velferdslokalet. Salen var dekket til omkring hundre personer og bordene pyntet med lys og blomster. Og da fiolinisten Magnus Nodeland akkompagnert av Reidar Harket hadde åpnet med et par musikknumre, var det et feststømt publikum som ble ønsket velkommen av kveldens leder, Henry Jensen. En spesiell velkomsthilsen fikk hedersgjesten.

Damer fra sortersalen hadde for anledningen iført seg serverringsforklær og anrettet dagens meny — pølser og erter — som ble vederfart all rettferdighet.

Kveldens første taler var Anders Støa som straks bragte stemningen enda høyere mot taket med sin lune, humørfylte tale. — Dere får unnskyldje at æ har skrevet det ned på et papper, et manuskript de kaller det. Og det er ikke alltid så moro å høre på opplesning fra et papper. Ja æ husker en gang ved en fest i Folkets hus da va det en som skulle holde festtale og blei nokså lang — til slutt var det en som ropte — Nå får du gje dæ!

Som den eldste av Pettersens medarbeidere må jeg si at der har vært mange forandringer til det bedre i fabrikken, der er ikke til å kjenne seg igjen. Resultatet i alt arbeid skyldes ikke en enkelt mann, men et samarbeid av mange, direktør, ingeniør og arbeider. Vi vet da også at ingeniør Pettersen er en ledertype som aldri sparer seg selv. Vel kunne der bli en og annen uenighet —

men vi ble snart like gode venner igjen, og hadde jeg hatt tid skulle jeg fortalt mange morsomme ting om det vi har hatt sammen.

Ja det blir sårt når vi ikke lenger får se Pettersen fyke omkring barhodet med hånden løftet til hilsen, men kjennen æ han rett kommer han ikke til å slå seg ned i sofakroken, han har aldri manglet arbeidsglede. Til slutt vil jeg ønske ham alt godt fra alle arbeidskamerater. Vi to hører jo til årsklassen fra 81, og de er nå et kapitel for seg selv, selv om vi ikke alle går omkring på gummisåler. At vi to er 70 år skulle ingen tro, rett nok har Pettersen noe mer hår enn mæ, men så er han 5 månér yngre også. Det har vært et godt og gildt samarbeide med ingeniør Pettersen, og det er godt å vite at når vi en gang skal ut av denne verden, så skal vi igjen møtes som gamle, gode venner.

Deretter ble ingeniør Pettersen overrakt en gave fra arbeiderne, den bestod i en dokumentmappe og en sølvpokal fylt med blomster. Blomstene var en hilsen til hans hustru som på grunn av sykdom dessverre var forhindret fra å være tilstede.

Ingeniør Pettersen fikk så ordet, og takket beveget for dette

festarrangementet og for den store og pene gaven. — Her i livet blir en ikke evig ung, en gang blir en så gammel at en må over i en roligere tilværelse. Når jeg nå skal ta avskjed med dere vil jeg si at ved maskin III og IV har jeg alltid hatt trofaste medarbeidere, maken til hjelphets skal en lete lenge etter. Var det f. eks. noe galt ved maskin III kunne en være sikker på at alle i maskinsalen kom til for å ta en hånd med. Det var som dere alle satte deres ære i at alt skulle gå knirkefritt. Hvilken betydning dette har hatt for bedriften kan ikke verdsettes høyt nok. I begynnelsen hendte det nok dere var litt uforstående når jeg forlangte tingene gjort slik som kundene ønsket det, men etterhvert forstod dere hvorfor det måtte være nettopp slik. Jeg vil i dag oppfordre dere til aldri å slappe av i arbeidet for å frembringe det beste produkt, til glede for dere selv og bedriften. Dere kan ikke vente at der skal skje revolusjonerende ting med hensyn til forbedringer, det kommer først og fremst an på deres innsats om fabrikken skal fortsette å gå fremover.

Til slutt vil jeg håpe at det gode samarbeide mellom oss også må bli overført til min etterfølger.

Vi skilles i dag som gode venner, takk for den gode ånd som har rådet og for alt dere i dag har gjort for meg.

Avdelingssjef Tønnessen tok deretter ordet. Han syntes det var så kaldt i dag da ingeniør Pettersen kom med labben og skulle ta avskjed på kontoret. Han var derfor så glad for at han var blitt innbudt til festen og skulle få anledning til å si noen ord. Det var vemodig å skulle ta avskjed med Pettersen som medarbeider, men det var livets gang. Personlig hadde han mye å takke ingeniør Pettersen for. Selv hadde han i den første

tiden likesom følt seg som noe større og bedre enn en arbeider, men her hadde ingenør Pettersen lært ham å verdsette fagmannen, enten han satt ved en kontorpult eller arbeidet med sine hender. Pettersen var fagmannen fremfor noen, og han hadde den sjeldne kombinasjon av tekniker og kontormann, som dannet den rette kontakt mellom fabrikk og kontor. Han hadde et utstrakt kjennskap til alle detaljer, og en kunne alltid stole på ham.

Alltid var Pettersen i godt humør når han kom inn til oss om morgenens, enten han hilste med hånden i en flott sving med et «morn, morn» eller et «go-måren», da måtte vi selv smile og bli i godt humør. Var der kontroverser, var han aldri langsynt, han er av den typen som tar imot roser og gleder seg ved dem, og glemmer de torner som alltid gjemmer seg under. — Til slutt takket han ingenør Pettersen, den gode kollega og hjertegode menneske — og uttalte at han var sikker på å ha alle med seg i denne hilsen fra kontorfunksjonærene.

Ved kaffen og bløtkaken, som ble servert etter en pause, hadde Gustav Beurling og Nils Engh ordet og fremhevet hver på sin måte ingenør Pettersens dyktighet og den gode samarbeidsånd.

Einar Birkeland holdt en kostelig, morsom tale, som vi dessverre ikke har plass til å gjengi. Men han sluttet med et par alvorsord: — er der intet ondt, er der heller intet godt — det er ikke bra om vi bare går rundt og nikker og sier ja til alle ting, vi skal si vår mening når vi mener vi har rett, og overfor ingenør Pettersen har noen hver av oss hatt en fruktbringende diskusjon.

På vegne av damene på sortersalen holdt Karen Pålson en kostelig, versifisert tale til sin tidligere sjef.

Magnus Nodeland avsluttet med en kort, frimodig andakt.

— — —

Velferdslokalet var for første gang rammen om en foretelse som vi ikke så ofte hører om — at arbeiderne selv går inn for en hjertelig avskjedsfest for sin sjef. Det er ikke alltid greit å være sjef, særlig ikke når en som ingenør Pettersen stiller så store

Konsert.

Benny Dahl Hansens klaverkonsert i Festlokalet den 29/3 1951 ble for det fremmøtte publikum en feststund.

Den sympatiske kunstnerinne hadde til denne konsert satt opp et program med til dels godt kjente verker av Beethoven, Schuman, Debussy og Chopin. Vi fikk et lite utdrag av musikkens utvikling fra rokokkotiden til impresjonismen, og frk. Dahl Hansen knyttet til hver komponist en del kommentarer, slik at publikum fikk et bilde av hva komponisten hadde ment med sitt verk. Publikum satte meget stor pris på dette, og det bidro i høy grad til at tilhørerne kunne leve seg mere inn i komposisjonene, og skal vi si: fordøye dem.

Frk. Dahl Hansen var meget godt opplagt, og de enkelte nummere fikk en flott utførelse. Gjennom sitt konsertprogram ga hun oss alt, fra den dypeste melankoli til den mest jublende gjøglerglede. For en ikke fagmann er det ikke mulig å gå i detaljer, men for undertegnede fortonte det seg som om hun i konsertens siste nummer — en Scherzo av Chopin — øste ut av sitt talent med rund hånd. Ettersom de enkelte nummere ble avsluttet braket bifallet løs, og det begeistrede publikum ga seg ikke før frk. Dahl Hansen hadde gitt ekstranummer. Og så braket bifallet løs igjen da hun ble overrakt blomster som takk for den meget vellykkede konsert.

En må være takknemlig for at slike «kulturkvelder» blir satt ut i livet, og vi håper det ikke varer lenge før vi igjen får anledning til å høre god musikk eller sang igjen, og da blir salen sikkert propfull. *AMK.*

Der finnes tre trofaste venner: en gammel hustru, en gammel hund og rede penger.

Benjamin Franklin.

krav til seg selv, krav som han også stiller til sine underordnede. Denne avskjedsfesten var en oppriktig hyldest til en dyktig fagmann og til et rettskaffent og godt menneske.

H. G.

ANDAKT

Bekymring.

Vi har flere eller færre bekymringer alle sammen. De kan være svært ulike, nærmere bestemt etter det miljø vi lever i. Noen har bekymringer på det økonomiske området, andre i hjemmet, i sykdom, i samfunnet eller hva det kan være. En ting er sikkert. Bekymring er gift både for legem og sjel.

Mange er helt nedbrutt på grunn av bekymring. De fleste nervesammenbrudd kommer jo nettopp av den grunn.

Hvordan skal vi bli kvitt bekymring? Noen mener at med innbitt motstand vil vi kunne heve oss over den. At vi tar alt med godt humør og regner med at det vil gå bra til slutt. At det kan legge en demper på bekymring kan nok være, men det befriir ikke fra bekymring.

Apostelen viser oss veien ut fra bekymringens labyrinth. Han sier: «Vær ikke bekymret for noe, men la i alle ting eders begjæringer komme frem for Gud i bønn og påkallelse, og videre: Kast all eders sorg på Ham for Han har omsorg for eder.» Jesus Kristus er den eneste som kan hjelpe oss til å leve et liv fri fra bekymringer, idet vi kan få legge alt i Hans hånd.

Er du, leser, bekymret for din sjels frelse? Jesus er den eneste som kan hjelpe deg. Synderinnen som ble dømt av menneskehopen for sin synd, ble av Jesus satt i fullstendig frihet idet han sa: «Heller ikke jeg fordømmer deg, gå bort og synd ikke mer.»

Kanskje det er sykdom som plager deg, da gjelder det samme ord for deg som Jesus sa til en fortvilet far angående hans sønn: «Jeg skal komme og helbrede ham.»

Skriften har mange eksempler på at Jesus også er legemets frelser. Nå kan det være at du både er frelst og har en god helse, men du plages av økonomiske bekymringer. Jesus sa til sine disipler: «Vær ikke bekymret for eders liv hva I skal ete og drikke, eller for eders legeme, hva I skal

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

*Hunsfos Fabrikker
Hunsfos Arbeiderforening
Hunsfos Bedriftsidenrettslag*
Redaktør:
H. GRØNTVOFT

klæ eder med. Men sok først Guds rike så skal I få alt dette i tilgift.»

Nedskriveren av disse linjer har flere ganger fått erfart at disse ord har gått i oppfyllelse i hans liv. Har ikke også du, troende venn, opplevd det samme? — Jesus er hjelpperen i all nød. Si alle ting til Jesus, han kjenner deg så vel, han vet hva som engster og trykker din sjel.

Om dine beste venner deg enn kan misforstå, din Jesus deg dog kjenner, til Ham du trygt kan gå.

Ingar Fjellstad.

Selg ikke skinnet før bjørnen er skutt.

Ja, slik lyder et gammelt råd, et råd som sikkert vil være et godt sådant, til alle tider. Men som dere vil høre har det da hendt at regelen er brutt, og alt alikevel har endt i fryd og gammen.

Gamle Jakob var en stor lurendreier, og sjeldent rådløs. Således også da han en dag var i sentrum for å proviantere, og plutselig oppdaget at svenskepungen var tom. Og det endog før han hadde fått kjøpt den for ham så livsviktige kaffi.

Mer kredit våget han ikke å spørre om, så nå gjaldt det altså å få spekulansjonsmekanismen i sving i en fart. Og han hadde sikkert ikke het Jakob om ikke denne mekanismen i en fei hadde rumstert blant tenkelige og utenkelige utveier. Straks krustes skjeggekransen av et uutgrunnelig smil, veien til kaffesekken var sikkert funnet.

På veien hjem måtte han forbi en enlig butikk som stod like ved veien, og hvor en gammel skipper rumsterte bakom disken. Her stoppet han og gikk inn. Gikk frem til disken, gned seg lidt i øynene og utbrøt: Koss æ de, kjøbe Hansen hare? — Ja, det gjorde da Hansen. — Ko møje betale du? — Er han stor får du en krone for han, lød svaret. — Ja, stor æ han, de må Hansen lida på, svarte Jakob tro-skyldig, å du kan la mæg få kaffi for

han. — Dette var i de dager da en krone virkelig var en krone, så kaffiposen ble stor og ruvende, en sann fryd for øyet til en tørstig sjel.

Posen forsvant øyeblikkelig i Jakobs sekke, og mulebandet ble forsvarlig surret rundt. Ved denne manøver avbryter Hansen med å si: Du glemte visst å ta opp haren før du surret til. Jakob ser opp, likesom forundret over et slikt spørsmål, og så sier han det som lenge vil leve på folkemunnen her: Æg he kje haren her, han springe i fjeddeslåten.

Raseriet kokte i den gamle skipper, men sikkert kjente han den gamle rev for godt til å la det koke over. Det var spilt mye, det visste han vel. Han valgte derfor sikkert det fornuftigste. Rank som en general marsjerte han inn på kontoret, også kalt det «aller helligste», for å føre inn kronen, og rase ut i ensomhet.

Jakob forsvant ut døren i det samme, småhumrende og vel tilfreds. Kaffen var reddet, og dertil kom at han nu kunne trosse konas masing om vedkjøring, og annet lortarbeid, og med god samvittighet begi seg ut på skytteri som sikkert var hans største fornøyelse i livet.

Og alt neste dag ruslet den gamle hedningen, som i parantes bemerket, plassbakke kallen er en tro kopi av, seg til jakt. Munningsladningen kom ned fra rekka, og den treenige, nødvendighet, kruthornet, haglpungen og perlehuset, ble hengt i en av selestroppene. Og så bar det mot fjedde-slåten. Nå skulle dekningen for kaffeposen tilveiebringes, og aldri har vel noen, hverken før eller siden følt slik stille glede over en gjeldspost, som gamle Jakob gjorde den dag. Dette var i sannhet å forene det nyttige med det behagelige. Ingenting fylte den gamle jegers hjerte med slik uforsklig fryd, som når der i skogstilla luktet stramt av kruttrøk, og harepus strakte seg for siste gang borti krattet. Nå kunne kjerringa bare mase, hit nådde det ikke. Han var fri, ja, han var konge i eget rike —, konge for en dag.

Da Jakob neste gang er i dalevei, rusler han innom Hansen, og opp av sekken haler han en diger harepus. Han slenger den på disken idet han utbryter: Hær he du an, han va større hel æg trude, så æg tru du bedrog mæg.

Elias T. Hommen.

Istedenfor å elske dine fiender, prøv å behandle dine venner bedre.

Ed. Horve.

Personalia

Vi gratulerer med 70 års dagen:

Anders Andersen Støa, rullemaskinen — den 18. mai 1951.

Vi gratulerer med 65 års dagen:

Kristian Fosheim — pakkeriet — den 5. mai 1951.

Vi gratulerer med 60 års dagen:

Martinus Robstad — sliperiet — den 6. mai 1951.

Vi gratulerer med 50 års dagen:

Sverre Skjenneberg — driftsingeniør — den 28. mai 1951.

Lønningsdagen.

Undertegnede hører til de som går på skift, og jeg vil på mine og de andres vegne få lov å be om en liten forandring når det gjelder henting av lønningsposen. Som det nå er strømmer alle til på en gang, slik at der blir kø. Skiftavløserne blir da stående å vente på å få sin tur i luka, mens kameratene inne i fabrikken blir gående å vente utover tida. Kunne det ikke ordnes slik at dagfolkene ventet til klokken to, eller et par minutter over, slik at skiftfolkene ble ekspedert ferdig og kunne få løst av og komme hjem? Det kunne kanskje ordnes på annen måte også, men det var vel det greieste for alle parter at ingen behøvde å kaste bort unødig tid ved lønningsluka.

N. N.

Vårt liv kan ikke være fullkommen uten venner.

Dante.

Den unge forlanger av dagen at den skal bringe ham noe, mannen er tilfreds når den bare ikke tar noe fra ham.

Friedrich Hebbel.

Det er forunderlig at menneskene finner høye inspirasjoner i gamle kirkeruiner, mens de i ruinene av mennesket ikke finner noen.

Chesterton.

Sport - Idrett

Hopprenn.

Kretsmeisterskapet i hopprenn ble avviklet i Askedalsbakken lørdag 7. april under vanskelige forhold. Regnværet hadde gjort snøen porøs, så undarennet var vanskelig å preparere. Arrangørene hadde satt seg i sving for å skaffe frysepulver, og dette var blitt lovet, men der kom ikke noe. En velvillig mann ble sendt avgårde like før rennet skulle ta til, for om mulig å få tak i et eller annet som kunne brukes. Han kom tilbake med to store esker Møllpulver, til stor munterhet for samtlige, «bedre livlaus enn ráldaus», sier et gammelt ord.

Av 76 anmeldte startet 48. Regnværet som strømmet ned førta skylden for forfallet. Det var heller ingen fornøyelse å være tilskuer eller deltager i dette griseværet, men de ca. 60 tilskuere holdt da ut til gubberennet var over. Dommere var Alfred Wennesland og Bjarne Ropstad. Vi savnet funksjonærene fra kontoret som alltid har vært villige og tatt sin tørn i større arrangementer, men heldigvis gikk det hele knirkefritt, takket være Bernhard som var med over alt.

Bedriftsmester for 1951 ble Sverre Gundersen (Høie) med 136,9 poeng.

Hunsfos tok sin 3. aksje i 5 manns pokalen, og fikk den dermed til odel og eie. Lengste stående hopp fikk Maurits Birkenes (Skinngarveriet) med 19 m.

Premielisten ble:

Klasse 18—25 år.

1) Gj. Linde, Hunsfos	133,8
2) A. Berntsen, Hunsfos	131,7
3) A. Sørdal, Høie	127,7
4) K. Honnemyr, Hunsfos	126,5
5) E. Mangseth, Hunsfos	125,0
6) Th. Honnemyr, Hunsfos	124,3
6) A. Johannessen, Hunsfos	124,3
8) R. Bjorå, Jernstøperiet	123,5
9) J. Moi, Jernbanen	121,2
10) O. Haugen, Høie	120,1
11) O. Robstad, Hunsfos	116,4
12) R. Lundstrøm, Høie	111,4
13) J. Nielsen, Maler Kvanvik	109,0

14) E. Fjellestad, Hunsfos	108,9
15) O. Heistad, Høie	102,9
16) T. Langevold, Hunsfos	100,2
17) Gj. Salvesen, Skinngarveriet	98,0

Klasse 25—35 år.

1) S. Gundersen, Høie	136,9
2) T. Bråten, Høie	131,2
3) S. Hagen, Hunsfos	130,8
4) E. Bakke, Lumber	130,2
5) S. Larsen, Hunsfos	129,9
6) M. Strandberg, Hunsfos	124,4
7) A. Oksum, Hunsfos	123,4
8) A. Kløvfjell, Hunsfos	117,0
9) V. Mathiesen, Hunsfos	115,6
10) A. Tveitdal, Fiskå	108,3
11) M. Birkenes, Skinngarveriet	108,2
12) O. Asheim, Jernbanen	107,8
13) O. Vintervold, Skinngarv.	105,4
14) H. Hørve, Hunsfos	100,0
14) A. Vigsnes, Hunsfos	100,0

Klasse 35—45 år.

1) E. Tønnessen, Hunsfos	132,1
2) A. Bjørkås, Wallboard	130,7
3) O. Uglem, Politiet	127,2
4) E. Hansen, Hunsfos	123,1
5) M. Mortensen, Jernbanen	113,2
6) K. Sørtveit, Fiskå	95,1
7) K. Lone, Jernbanen	93,8
8) J. Langseth, Jernbanen	90,8
9) O. Kløvfjell, Hunsfos	79,0
10) S. Salvesen, Vigeland Brug	60,1

Klasse 45—50 år.

1) Th. Sundstøl, Hunsfos	119,7
2) E. Larsen, Jernbanen	114,9

Klasse 50—55 år.

1) B. Olsen, Hunsfos	117,7
----------------------	-------

Klasse over 55 år.

1) S. Jortveit, Hunsfos	111,4
-------------------------	-------

5 manns pokalen.

1) Hunsfos	658,3
Gj. Linde, E. Tønnessen, A. Berntsen, S. Hagen, S. Larsen.	
2) Høie	627,3

Gubberennet.

Gubberennet hadde samlet 7 deltagere, alle fra Vennesla, og bestemann sammenlagt ble den eldste av deltagerne, den 64 årlige Anders Andersen Goli, med 123,4 poeng og to luftige svev på 9 m. i begge omganger og beste stilkarakter.

Da Albert satte utfør la vi merke til at han hadde et stirrende, stift blikk mot Svalandsheia, og han passerte derfor hoppet uten å merke det. Det ble 4,5 og 5 m, stående vel å merke. Nummer 3 var Håkon Gundersen som likesom prøvet seg frem og landet på 9,5 m, i det neste hoppet ble han for dristig, det ble 11 meter der «rompa» kom ned. Så kom det en som de fleste fryktet, nemlig Jan Støle, men presset ble for stort og tyngdekraften gjorde seg gjeldende. Det ble 7,5 og 10 meter, begge med en stor hole i bakken. Nummer 5 var et par langrennsløp med Olav Homme oppå. Nedslaget var ca. 14" dypt og lengden 6,5 meter, i sitt annet hopp høyet han til 7,5 meter, begge stående. Nummer 6 var yngste mann i laget Johan Friberg, som antagelig syntes at lengdene ble heller små av de andre gutta, og gjorde et kraftig sprett og landet på rompa 10,5 meter langt, i sitt annet hopp ville han visst gardere seg mot å bli mere våt bak og han kom som et hardt uvær med oljefrakken på — det ble igjen 10,5 meter på rompa. Siste mann var Albert Tveit, som faktisk jonglerede med skiene og kroppen uten den minste redsel for utfallet, det ble 8,5 og 10 meter stående.

Premielisten ble:

Klasse 40—50 år.

1) Albert Tveit	120,6
2) Alav Homme	109,8
3) Johan Friberg	95,6
4) Jan Støle	90,2

Klasse 50—60 år.

1) Håkon Gundersen	107,9
2) Albert Lie	94,0

Klasse 60—70 år.

1) Anders Andersen	123,4
--------------------	-------

Folk er rare.

Lærerinnen hadde fortalt om Fridtjof Nansen, og neste dag ville hun prøve om guttene husket noe av det.

Hun spurte Ola. Han tenkte seg lenge om, og så kom det:

— Han e' dø'e.

Per rettet ivrig hånden opp og sa:

— De' e' katten vår og!

På Forus ble en mann etterlyst gjennom høyttaleren. Han kom ikke og speakeren måtte spørre etter ham et par ganger til.

Etter 3dje gangs etterlysing sier en av tilskuerne til speakeren:

— Du må gaba høgare. Han e' i Sannes i dag!

LITT OM TØMMER

Jeg er blitt bedt om å skrive litt om tømmer. Det som i denne forbindelse interesserer Hunsfospostens lesere, måtte vel være hva som blir utført av arbeider før vi ser tømmeret her på fabrikken.

Før en skogeier setter i gang hogst i skogen sin, vil han som regel ha greie på hvilken pris han kan få for lasten. Tømmerprisen blir fastsatt tidligst mulig om høsten, og kun under ekstraordinære forhold blir der foretatt reguleringer av den før driftssesongen slutter på forsommeren neste år. På grunnlag av prisen bestemmer skogeieren det kvarntum han vil hogge, og setter i gang blinking.

Blinkingen blir foretatt av herredsskogmesteren, en av skogselskapet godkjent blinker, eller av skogeieren selv. Under blinkingen merkes de trær i skogen som man mener er hogstmodne med et øksemerke, slik at hoggeren kan finne de rette trær. Hogstmoden skog, er skog som er så gammel at den ikke lenger vokser så godt som de stedlige vilkår betinger. Under blinkingen foretar man også en beregning av kubikkinnholdet av de trær man blinker. Vanligvis teller man da bare opp trærne, når så blinken er fullført beregner man skjønnsmessig hvor mange kbm. der er i tylvta. Mange forlanger en nøyaktigere beregning av kubikkmassen, hvilket kan utføres på mange måter. Dette krever dog et uforholdsmessig større arbeid, og blir som regel bare gjort ved bestemte slags rotkjøp.

Hogst: Når skogen er oppblinket, melder skogeieren tømmeret inn til salg gjennom sitt salgsdag, eller direkte til forbrukeren. Disse yter så den driftskapital som må til i form av forskudd på tømmeroppkjøret, og hogsten kan settes i gang. Under blinkingen er skogen delt opp i hogstteiger, og hoggerne blir nå tildelt en eller flere slike teiger hver. Hoggeren feller først treet. Til dette brukes den dag i dag enkelte steder øks, men det mest vanlige er tømmerhånd-sager. Av disse er det et utall typer som hver for seg egner seg til bestemte sorter tøm-

mer. Enkelte bruker også de nye motorsager som er kommet i bruk de siste år. Disse motorsager fordrer imidlertid store drifter og tildels godt lende, tett blink, forholdsvis stor skog og greit terreng. Man må vel ha lov å si at motorsagene ennå er i sin barndom, de er for dyre i anskaffelse for de fleste skogeiere, og de er teknisk sett ennå ikke på høyde. Det er først og fremst vekten som er stor.

Når så stokken ligger i bakken skal den kvistes. Dette arbeide utføres med øks. Det er under dette arbeid at de fleste ulykker hender i skogen. Kvistingen fordrer stor øvelse, om det skal gå fort og sikkert. De aller fleste sortimenter av tømmer skal barkes. Dette arbeid utføres med en såkalt barkespade, som man tar bark og bast av med i lange strimler. Stokken skal barkes helt rundt.

Hoggeren har nå igjen å dele stokken opp i de forskjellige sortimenter. For granas vedkommende blir det da spørsmål om toppmålt og midtmålt. Inneholder stokken mindre enn 350—400 liter (0,350—0,400 m³), blir det ikke snakk om å kappe den opp, men den går som den er til midtmålt sliptømmer. Er stokken større og av god form, legges nederste 8—12 halvmeter ut som toppmålt tømmer (bedre pris) mens resten går som midtmålt. Et stokken riktig stor og fin, kanskje bortimot en kubikkmeter, hender det at der både blir 3 og 4 toppmålstokker pluss midtmålstokken i toppen.

Hvor meget hogger så en mann på en dag? Ja det avhenger av flere ting. Først og fremst trærnes størrelse, jo større trær, jo flere kbm pr. dag. Trærnes kvistmengde har også meget å si, den kan være meget variabel. Terrenget spiller også en vesentlig rolle, likeledes hvor skogen ligger. Langt til fjells og ut mot havet er trærne senvokst og dermed tunge i ved og bark. Gjennomsnittlig kan man si at en god hogger greier 3,5—4 kbm. pr. dag, hvilket nå gir ham en fortjeneste på ca. 40 kr.

Hogsttiden er høsten og etter-

vinteren. Om høsten hogges den skog som ligger slik til at man må ha sneføre for å få lasten frem til leveringsstedet. Dette gjelder for en overveiende grad alt tømmer på Østlandet. På ettermiddagen hogges den last som kan kjøres frem på bar mark. I første tilfelle, må lasten samles i lunner som plaseres slik at de er lette å komme frem til under nedkjøringen. Lunningen av tømmeret foregår med hest og en dertil egnet slede; dette må være unnagjort i tide før sneen kommer, ellers blir det umulig å finne igjen lasten. Når så tilstrekkelig sne har falt, lages snevei (slepe) fram til lunnen og transporten begynner ned til leveringsplassen. Denne fremkjøring foretaes med hest og slede eller traktor og slede, alt etter terrenget. I det tilfelle at lasten kan kjøres frem på bar mark, hentes lasten med hest der den ligger i skogen og kjøres direkte frem til leveringsplassen. Han man traktor eller bilvei i skogen, lunnes tømmeret inn til denne med hest.

Hvor mange kbm. hest og mann kan drive frem på en dag, avhenger selvsagt helt av avstand og terreng. Akkordene blir vanligvis satt slik at hest og mann tjener ca. 40 kr. pr. dag. Kjøring er således dårligere betalt enn hogsten.

Leveringssted kan være elvebredd, bilvei eller jernbanestasjon. For en alt overveiende del blir tømmeret levert til vassdrag. Fløting er uten sammenligning den billigste transportmåte, og om alt tømmer i Norge skulle fraktes på annen måte (bil - jernbane) ville disse transportmidler ikke kunne påta seg noe annet. Den samlede tømmeravvirkning i landet er på ca. 7 millioner kbm. Dessuten er vei og jernbanenettet altfor lite utbygget til at noe slikt i det hele tatt kan komme på tale.

På leveringsplassen må tømmeret legges opp i store ruller, på en slik måte at hver stokk ligger luftig og tørt. Lasten må være fremme på plassen til fastsatt tid for at den kan få tilstrekkelig tid på seg til å tørke før fløtningen begynner i vassdraget. Her blir tømmeret også målt av den offentlige tømmermåling,

som er en organisasjon av tømmerelgere og kjøpere i vassdraget. Regler for målingen er fastsatt ved lov. Hver stokk blir påslått (ved spesiell merkeøks) det merket som kjøperen har registrert i vassdraget. I og med dette går eiendomsretten av stokken over fra selger til kjøper. Dog skal selgeren sørge for at lasten blir kastet på vannet og at den der ligger trygt i bom til fløtningen tar til.

Leveringsdatoene er tidligere jo lenger opp i vassdraget man kommer, av den grunn at fløtningen jo nødvendigvis må begynne øverst. Den tar vanligvis til rundt om St. Hans øverst i hovedvassdraget her på Sørlandet, og pågår så til tømmeret er vel fremme til forbrukerne. Hvor lang tid fløtningen tar i et vassdrag, avhenger av vannmengder etc.

Som oftest blir det liggende igjen noe tømmer i vassdraget hvert år. I riktig dårlige bielver hender det at lasten blir både 2 og 3 år gammel.

I hvert vassdrag har vi en fellesfløtningsforening, organisert på samme måte som tømmermålingen, som tar seg av alt vedrørende fløtningen. Når lasten kommer nedover vassdraget, er alle kjøpernes merker blandet sammen, og de må da skilles. Her i Otra blir således lasten skilt f. eks. ved Byglandsfjord. D.v.s. den last som skal til brukene ved fjorden blir tatt ut. I Vennesla-fjorden blir Hunsfos's, Wallboardfabr.'s og Grovane Sagbruk's merker skilt fra resten. I Stray bom skiller by-brukenes last fra hverandre.

Skillingen foregår slik: Tvers over vassdraget er spent en lang bom, denne samler tømmeret som i en spisspose. I tuppen av denne pose står så mannskapet med sine fløtehaker og dirigerer hvert merke for seg. Et merke blir således samlet opp i sin egen rundbom som er festet like til samlingsbommens spiss.

Fra Venneslafjorden slipper fabrikkens folk ned tømmeret etter hvert som vi har bruk for det. Det går da til kjerratten i dammen og inn i fabrikken.

Men Hunsfos kjøper også tømmer i andre vassdrag. Når tømmeret her er fløtet ut til kysten må det slepes til Ålefjær. Ved

Om pensjonisthjemmet.

Det var gledelig at byggekomiteen for det påtenkte, nye pensjonisthjem ikke er helt avgått. Ser at Thorkild Hodnemyr er frempå, og det er sannelig ikke for tidlig heller. Plassen som Hodnemyr nevner er etter min mening meget ideell, og etter hva jeg vet ikke umulig å få tak i. Jeg kunne også godt tenke meg at der var mange som gjerne ville ta et tak med planering av tomten.

Byggekomiteen kan vel hurtig få kontakt med de ansvarlige myndigheter hvis de vil, og det er jo ikke for tidlig å gå igang nå, tvert imot.

R. Johansen.

*

Spørsmålet om bygging av Pensjonisthjem i Vennesla synes å være meget levende hos mange i dag. Men redaktøren vil minne om at denne saken gjelder hele bygda, og at det derfor ikke kan være rett å fortsette noen diskusjon i Hunsfospostens spalter. Så lenge vi ikke har noen bygdeavis, oppfordres herved alle som har noe på hjertet angående denne sak om å henvende seg til byens aviser. Det er en sak som må løses snarest mulig og på en verdig måte, men tro ikke at byggekomiteen kan gjøre underverker. Der er mye som kan gjøres privat, f. eks. kunne noen av bygdas mange foreninger sette igang arrangementer til inntekt for Pensjonisthjemmet, kvinneforeninger måtte kunne utføre et og annet arbeide med utstyr o.l., men først og fremst må alle interesserte sørge for å holde saken varm.

Red.

Elvemunningene blir da tømmedet mosset. D. v. s. det blir bunnet sammen på en bestemt måte i passelige klatter på fra 30 til 50 kbm., og en slepebåt frakter det til Ålefjær. Et slikt «slep» inneholder mange mosser og kan tilsammen utgjøre opptil 3000 kbm. I Ålefjær blir tømmeret kappet opp og sendt over heia i taubanen. Tømmeret går da enten direkte i maskinene eller det blir kjørt på kubbhaugen til vinterforbruket.

N. P. jr.

Felles skjebne

— Felles trøst!

Isijas og mørklegging.

En morgen jeg rusla på arbeid kjente jeg slik en forunderlig og ubehagelig følelse i den kjøttfulle delen vi sitter på. Jeg har alltid vært frisk som en fisk, så jeg tenkte, dette går nok over bare jeg får begynt å arbeide. Men nei, den gang ei sa Torden-skjold!

Senere på dagen traff jeg vår felles venn Bernhard og spurte om han noen gang hadde merket noe lignende. Med et stort smil svarte han: «Å ja, dette er isijas, og den varierer opp og ned». «Ja,» istemmer jeg, «og frem og tilbake som en slåmaskin», og tok meg en runde for at nervesystemet skulle få en avkobling igjen. Jeg tok en faretruende diagonal stilling for å minske smerten, men intet hjalp. Så for jeg til telefonen og fikk tak i doktoren og forklarte hva det gjaldt. Han var svært imøtekommende, så jeg tenkte han må uten tvil ha hatt isijas selv. Jo, doktoren skulle ordne med medisin og senere på dagen hentet jeg sakene på apoteket, blant annet en firkantet gummipose som skulle fylles med varmt vann og plaseres på det vanskelige stedet. Som vi alle vet hadde vi det på den tid veldig greit, vi slapp å slukke lyset og slapp å drikke varm kaffe om morgenen, og ellers bare drømme om en liten neselunk ved siden av den elektriske ovnen. Men til gjengjeld måtte vi stange rundt i mørket hvis vi ikke ville gå til sengs etter oppskrift og kungjøring i dagspressen.

Kona mi hadde nå likevel varmt vann ferdig, og alt var vel og bra fra den kanten. Og da lyset forsiktig gikk jeg til verks og fylte denne gummiposes full av varmt vann, og så i sengen for full musikk. Men mens jeg lå og ventet på at underet skulle skje, hørte det unaturlige. Det ble vått i senga! Det er mange år siden nå, men etter en grundig undersøkelse i det trolske lyset fant jeg feilen og la meg til rette igjen. Men jeg kunne ikke riktig bli fortrolig med dennekulen jeg lå på, og varm var

BEDRIFTSLEGE VED HUNSFOS

— Kan De fortelle oss litt om bedriftslege-ordningen — spør vi dr. Stousland som holder på å innrette seg i de nye legekontorene i fabrikken.

— Bedriftslege-ordningen må sees i forbindelse med det forebyggende helsearbeide som i de siste 15—20 år har hatt en rivende utvikling. Dette arbeide har først og fremst tatt sikte på å redusere den inntil for få år siden viktigste folkesykdom, tuberkulosen. Den årlige helsekontroll av alle skolebarn er et ledd i dette helsearbeide, videre undersøkelse og kontroll av spebarn, småbarn, svangre, idrettsutøvere, og sist, men ikke minst viktig er helsekontroll av arbeidstokken i en rekke større bedrifter.

— Bedriftslege-ordningen her ved fabrikken blir altså ikke som en vanlig legepraksis?

— Nei, jeg anser bedriftslegens arbeide som en fortsettelse av alle de sosiale tiltak som er realisert på Hunsfos etter krigens slutt.

Som bedriftslege er ansatt dr. Eivindson, under hans sykdom kommer jeg inntil videre å fungere som vikar. Som bedriftssøster er ansatt søster Astri Slotta. Som De har sett har vi fått moderne legekontor med venteværelse i den nye fabrikkbygningen.

han også, minst 60—70 grader. Etter å ha mobilisert alle mine krefter, fikk jeg øverste etasje i sving og begynte å tenke logisk og klart, — vel, er det for varmt går det an å få det kaldere, og er det for høyt går det an å få det lavere. Opp igjen i tussmørke og ned igjen i senga, men det siste eksperimentet var ikke vellykket for nå ble det vått igjen i senga. Resolutt tok jeg gummi posen og la den ned på gulvet, mens jeg tenkte, nå kan du skvette så mye du vil for meg —.

Imens sendte jeg en liten vennlig tanke til apoteket og snakket en stund for meg selv før jeg sovnet fra alt, enda jeg visste med sikkerhet at denne isjiassen skulle ieg plages med i morgen også.

Bagateller.

— Hvordan blir så de ansattes forhold til bedriftslegen?

— Det er meningen at samtlige ansatte ved Hunsfos i tur og orden vil bli innkalt til undersøkelse minst en gang om året. Dessuten må alle nye som skal ansettes gjennomgå en grundig undersøkelse før de kan tiltre. På den måten vil en prøve å hindre utbredelse av smittsomme sykdommer blant bedriftens folk, samtidig som en vil forsøke å konstatere sykdommer og sykdomsspirer som kan bli gjenstand for behandling.

— Kan hvem som helst oppsøke legen i hans kontor i fabrikken?

— Nei, det er innlysende at det i kontortiden — 1½ a 2 timer pr. dag, ikke blir anledning til noen slags behandling utenom den fastsatte undersøkelse. Det blir derfor ikke tale om at bedriftslegen kan oppsøkes i fabrikkontoret for behandling av sykdommer, og det er heller ikke i overensstemmelse med de retningslinjer som er opptrukket av bedriftslegerådet i Oslo.

— Hva skjer så hvis De ved den vanlige undersøkelse oppdager sykdommer som trenger behandling?

— Påvises det sykelige tilstander hos en person, får vedkom-

mende en henvisning til sin private lege eller til en spesialist. Undtak fra denne regel er skader eller ulykker som oppstår i den tid legen er på bedriften. Dessuten kommer søster Astri til å være behjelplig med behandling av småskader, idet det er opprettet en forbindingsstue i legekontorets venteværelse.

En annen viktig oppgave for bedriftslege og -søster er å påse at hygieniske forhold innenfor fabrikkområdet er tilfredsstilende.

Dette var altså litt om de viktigste oppgaver for bedriftslege og -søster. Dr. Stousland uttaler til slutt det håp at samtlige som har sitt virke ved Hunsfos Fabrikker er positivt innstilt overfor dette siste sosiale tiltak.

*

Det er vel ingen tvil om at bedriftsleggen vil møte positiv innstilling hos samtlige når det gjelder et sosialt tiltak av denne art. Sykdommer vil der alltid være, det er så, men vi har likevel grunn til å tro at disse periodiske undersøkelser gir en viss garanti for at sykdom og skavanker kan bli oppdaget på et så tidlig tidspunkt at videre behandling kan bli effektiv.

Vi ønsker dr. Eivindson, dr. Stousland og søster Astri Slotta hjertelig velkommen til Hunsfos!

For Våren!

Sandaler og Gummisko. Bomullstøyler og Garn. Arbeidstøy og Oljetøy. — Hagefrø og våronnsredskaper. — Malervarer.

Vennesla Landhandel.

Telefon 6740.

*Når De begynner å stelle i hagen
burde De ta en titt på*

ERIKSEN:

Hagebruk for hvermann.

Elektriske vaffeljern, kaffitraktere og hurtigkokere

Eivind Eivindson. Elektrisk Forretning.

Telefon 6802

VENNESLA

Folk er rare.

I den harde striden før 1905 kom ein kolportør innom til klokkares i bygda vår. Klokkares var glad i bøker, og det var svært bokdrøs av det. Klokkares kona sette fram mat til gjesten, men då var drøsen gått over til politikk, og klokkares vår som den gongen var stiv høgremann, vart meir og meir arg då han skjøna at framandkaren hadde ein annan politisk oppfatning. Til slutt kvisste han i:

— Ber ut maten, Tobia; Det e' vinstremann!

I en forretning sto en dame med en liten hund i bånd. En mann som sto ved siden av, flyttet seg et par ganger engstelig til siden.

— De skal ikke være redd, den biter ikke, sa damen ironisk.

— Nei, sa mannen, det tror jeg ikke heller, men den løftet det ene bakkene, og så var jeg redd for at den skulle sparke meg.

En bymann var på sykkeltur i Sestedalen. Da han kom forbi en bonde som sto på et jorde nedmed Byglandsfjorden og spadde, tenkte han å ha litt moro med mannen. — Unnskyld, sa han, kan De si om dette er Atlanteren? Bonden rettet seg opp og så på bymannen, så sa han: — Nei, det kan ikke nytte å spørre meg, eg er galen eg og.

Godt utvalg i

S K O

Telefon 6706.

Vikeland Samvirkelag.

Slutt opp om bladet vårt

«Agder Tidende»s trykkeri. Kr. sand S.

ALT I MALING

*Huntonit, Cement, Stift, Papp, Kalk, Murstein,
Takstein, Ildfast stein, Glasserte rør. Septik-tanker.*

MOSEIDMONEN SAMVIRKELAG

Telefon 6780.

VENNESLANDS RESTAURANT

Telefon 6759.

OLAV SKISLAND

KJØTT OG PØLSEVARER

Telefon 6718.

Godt utvalg i:

*Sko for damer, herrer og barn til gammel pris.
Blatøy, vattepper, undertøy etc.
Pene presanger i sten- og glasstøy.*

Telefon 6725.

Vennesla Samvirkelag

BILSENTRALEN — TURBUSS

a n b e f a l e s .

VAKT HELE DØGNET.

Telefon 6777.

S P E I L

i alle størrelser og fasonger fra *HE-FA Speilfabrikk*.

Bestillinger mottas på slepne glassplater til salongbord etc. Gamle speil besørges omfoliert. Forøvrig på lager glasshyller, fornikele håndkleholdere, sepekopper for vegg, tannglassholdere m. m. m.

Peder BERNTSEN
VIKELAND
JERNVARE - & FARGEHANDDEL

Telefon 6719.

Svithun barnevogner

Svithun sportsvogner

Svithun dukkevogner

Svithun sykler

FORSKJELLINGE MODELLER OG FARGER

ARTHUR SYVERTSEN
SYKKELVÆRKSTED